

## ВИДОВИЙ СКЛАД ТА ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КЛІЩІВ-ФІТОСЕЇД (PARASITIFORMES, PHYTOSEIIDAE) У РОСЛИННИХ АСОЦІАЦІЯХ М. ВІНОГРАДІВ (ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ)

К. В. ШТИМАК

Ужгородський національний університет, біологічний факультет, кафедра зоології  
м. Ужгород, вул. Волошина, 32, 88000,  
e-mail: K.Shtymak@meta.ua

У статті наведено результати досліджень видового складу кліщів-фітосеїд у рослинних асоціаціях м. Виноградів (Закарпатська область). Дослідження проведені протягом весняно-літнього періоду 2015 р. Проби відбиралися з дерев, кущів, трав'янистих рослин у міському парку, вздовж автодоріг, на закинутих присадибних ділянках. Під час дослідження встановлено показники індексу трапляння (I), індексу домінування Палія-Ковнацьки (D) та ступінь відносної біотопічної приуроченості (F). На території досліджень було взято 51 пробу, з яких 44 містили фітосеїдних кліщів. Загалом досліджено 20 видів рослин. У результаті досліджень вперше встановлено видовий склад та особливості поширення кліщів-фітосеїд у рослинних асоціаціях м. Виноградів. На території досліджень виявлено 8 видів 7 родів фітосеїдних кліщів: *Typhloctonus aceri* Collyer, 1957, *Amblyseius andersoni* Chart, 1975, *Euseius finlandicus* Oudemans, 1915, *Typhloctonus tiliarum* Oudemans, 1930, *Kampimodromus aberrans* Oudemans, 1930, *Typhlodromus cotoneastri* Wainsrein, 1961, *Amblydromella* (s. str.) *rhenana* Oudemans, 1905, *Neoseiulus reductus* Wainstein, 1962. Встановлено, що у рослинних насадженнях м. Виноградів, найвищий індекс трапляння характерний для *E. finlandicus* та *A. rhenana*. Найменший показник індексу трапляння властивий *T. acerita* *N. reductus*. За показниками частоти трапляння кліщів-фітосеїд м. Виноградів, види поділяються на такі, що переважають рівень 10 % (*E. finlandicus*, *A. rhenana*, *K. aberrans*, *A. andersoni*) та види, частота трапляння яких становить від 1 до 10% (*T. cotoneastri*, *T. tiliarum*, *T. aceri* та *N. reductus*). Виявлено, що найбільшу кількість рослин заселяє *E. finlandicus* (16 видів). На одному виді рослин трапляється *A. rhenana* та *N. reductus*. У результаті досліджень встановлено, що два види мають статус домінантів: *E. finlandicus* та *A. rhenana*. Статус субдомінанта характерний для *K. aberrans* та *A. andersoni*. Для *T. cotoneastrima* *T. tiliarum* властивий статус домінанта першого порядку. До другорядних членів комплексу належить *T. acerita* *N. reductus*. Для кожного виду встановлено ступінь відносної біотопічної приуроченості, що дозволяє зробити оцінку ступеня переваги місця перебування кліщів. Виявлено, що два види (*T. Aceri* та *N. reductus*) належать до стенооекних, а б – до групи евритопних.

**Ключові слова:** *Parasitiformes*, *Phytoseiidae*, кліщі-фітосеїди, м. Виноградів, Закарпатська область, Україна.

**Вступ.** Відомо, що зелені та культурні насадження – невід'ємна складова ландшафтів будь-якої території. На сьогодні важливим залишається питання природного захисту рослинних асоціацій від шкідників (Омери, 2013). Відомо, що вільноживучі кліщі родини *Phytoseiidae* є природними регуляторами чисельності рослиноїдних кліщів та дрібних комах, а також знижують можливість виникнення масових спалахів їх чисельності. Використання кліщів-фітосеїд у якості біологічного захисту культурних дерев особливо актуальне у межах населених пунктів, де використання пестицидів має бути обмежене санітарними нормами. Кліщі родини *Phytoseiidae* також можуть бути індикаторами стану рослинних угруповань, особливо тих, які зазнають сильного антропогенного впливу (Колодочка, Омери, 2007).

Зважаючи на вищесказане, вивчення видового складу кліщів родини *Phytoseiidae* у природних та штучних фітоценозах на сьогодні є актуальним. Для дослідження нами обрано рослинні асоціації у межах м. Виноградів (Закарпатська область).

**Матеріали та методи.** Збір кліщів проведено протягом весняно-літнього періоду 2015 р. в рослинних асоціаціях м. Виноградів. Проби відбиралися з дерев, кущів, трав'янистих рослин у міському парку, вздовж автодоріг, на закинутих присадибних ділянках.

Кліщів збирали стандартним методом прямого збирання з листків під бінокулярним мікроскопом або струшували їх на папір чорного кольору з подальшим переносом препарувальною голкою у 70% розчин спирту. Для визначення видової належності кліщів з фіксованого або живого матеріалу виготовляли мікропрепарати з використанням рідини Хоера

на предметному скельці (Кузнецов, 1984). Для визначення таксономічної приналежності кліщів використана монографія Колодочки Л.А.(Колодочка, 1978). Під час дослідження встановлено показники індексу трапляння ( $I_s$ ), індексу домінування Палія-Ковнацки ( $D_i$ ) (Шитиков, Розенберг и др., 2003) та ступінь відносної біотопічної приуроченості (F) (Песенко, 1982).

Під час досліджень було взято 51 пробу, з яких 44 містили фітосейдних кліщів. Загалом досліджено 20 видів рослин.

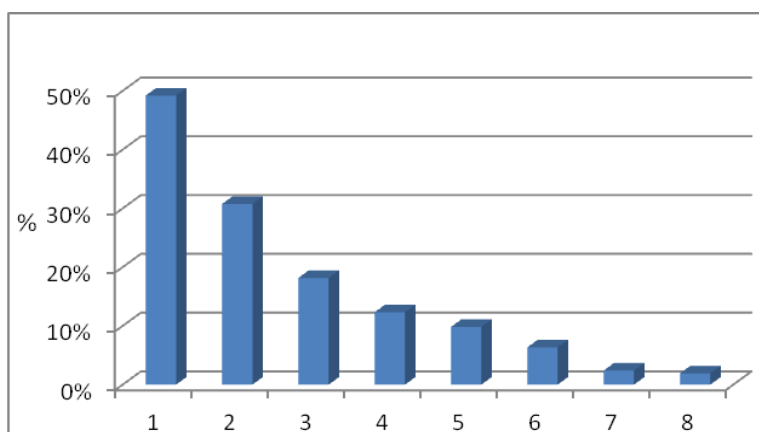
**Результати та обговорення.** У результаті наших досліджень на 20 видах рослин рослинних асоціацій м. Виноградів ідентифіковано 8 видів 7 родів хижих кліщів родини Phytoseiidae:

1. *Typhloctonus aceri* Collyer, 1957 – знайдено на клені гостролистому (*Acer platanoides* L.);
2. *Amblyseius andersoni* Chart, 1975 – на шипшині собачій (*Rosacana* L.), смородині чорній (*Ribes nigrum* L.), глухій кропиві білій (*Lamium album* L.), робінії звичайній (*Robinia pseudoacacia* L.);
3. *Euseius finlandicus* Oudemans, 1915 – на клені гостролистому, яблуні (*Malus sylvestris* Mill.), горісі грецькому (*Juglans regia* L.), шовковиці чорній (*Morus nigra* L.), абрикосі звичайному (*Armeniaca vulgaris* Lam.), вишні звичайній (*Cerasus vulgaris* Mill.), сливі домашній (*Prunus domestica* L.), черешні (*Cerasus avium* (L.) Moench), чорній смородині, кропиві дводомній (*Urtica dioica* L.), хмелі звичайному (*Humulus lupulus* L.), живокості лікарському (*Symphytum officinale* L.), каштані кінському (*Aesculus hippocastanum* L.), березі повислій (*Betula pendula* Roth), липі серцелистій

(*Tiliacordata* Mill.), цикорії дикому (*Cichorium intybus* L.);

4. *Typhloctonus tiliarum* Oudemans, 1930 – шовковиці чорній, березі повислій, липі серцелистій, цикорії дикому;
5. *Kampimodromus aberrans* Oudemans, 1930 – на кропиві дводомній, хмелі звичайному, груші звичайній (*Pyrus communis* L.), ліщині звичайній (*Corylus avellana* L.), грабі звичайному (*Carpinus betulus* L.), липі серцелистій, живокості лікарському
6. *Typhlodromus cotoneastri* Wainstein, 1961 – горісі грецькому, каштані кінському, шипшині собачій, клені гостролистому, кропиві глухій білій (*Lamium album* L.).
7. *Amblydromella* (s. str.) *rhenana* Oudemans, 1905 – на абрикосі звичайному, шипшині собачій, вишні звичайній;
8. *Neoseiulus reductus* Wainstein, 1962 – на кропиві дводомній.

Як відомо, ключовим показником є значення індексу трапляння. Встановлення даного індексу дозволяє вивчити певні особливості поширення кліщів-фітосейд у рослинних угрупованнях. При дослідженні рослинних насаджень м. Виногорова, найвищий індекс трапляння виявлено у *E. finlandicus* ( $I_s = 49,14\%$ ). На інших територіях досліджень в Україні (зокрема, Лісостеп), *Eu. finlandicus* також має найвищі показники індексу трапляння (Омери, 2013). Для *A. rhenana*  $I_s = 30,73\%$ , а для *K. aberrans*  $I_s = 18,15\%$ . Виявлено, що *A. andersoni*  $I_s = 11,31\%$ , *T. cotoneastri*  $I_s = 8,81\%$ , *T. tiliarum*  $I_s = 6,33\%$ . Найменший показник індексу трапляння властивий *T. aceri* ( $I_s = 2,38\%$ ) та *N. reductus* ( $I_s = 1,89\%$ ) (рис. 1).



**Рис. 1. Графік трапляння кліщів-фітосейд в рослинних асоціаціях м. Виноградів**

Примітка: 1 – *Eu. finlandicus* 2 – *A. rhenana*; 3 – *K. aberrans*; 4 – *A. andersoni*; 5 – *T. cotoneastri*; 6 – *T. tiliarum* 7 – *T. aceri*; 8 – *N. reductus*;

**Fig. 1. Chart of occurred of fitoseyidmites in plant associations in Vynogradiv**

Note: in Fig. 1 – *Eu. finlandicus* 2 – *A. rhenana*; 3 – *K. aberrans*; 4 – *A. andersoni*; 5 – *T. cotoneastri*; 6 – *T. tiliarum* 7 – *T. aceri*; 8 – *N. reductus*;

Важливим показником також є частота трапляння кліщів у досліджених рослинних асоціаціях. За показниками частоти трапляння хижих кліщів-фітосеїд м. Виноградів можна умовно поділити на такі групи:

1. Види, які переважають рівень 10 % – *Eu.finlandicus*, *A. rhenana*, *K. aberrans*, *A.andersoni*;
2. Види, частота трапляння яких становить від 1 до 10% – *T.cotoneastri*, *T. tiliarum*, *T. aceri* та *N. reductus*.

Видів, частота трапляння яких становить менше 1% на території досліджень не виявлено.

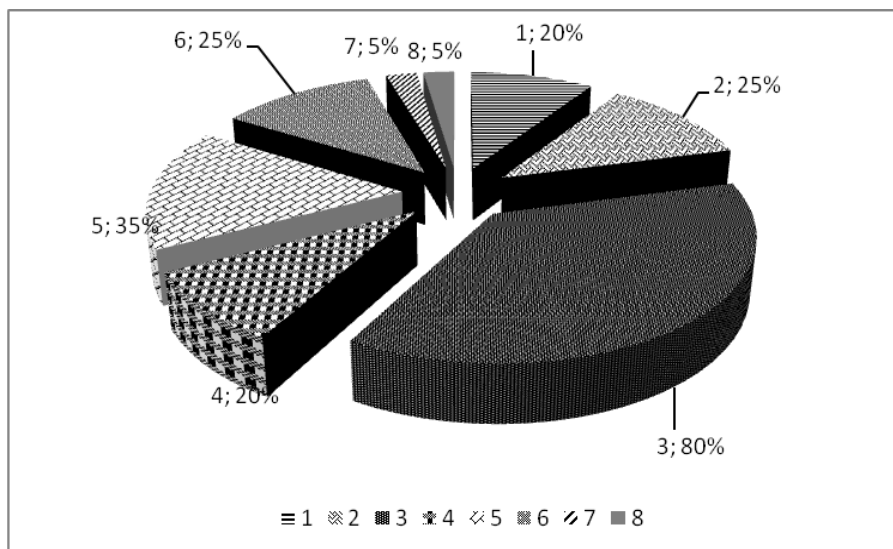
Встановлено, що найбільшу кількість рослин заселяє *Eu. finlandicus* – 16 видів, що складає 80% досліджених нами видів рослин. У природних ценозах Лісостепу України цей вид заселяє більше 50 видів рослин (Колодочка, 1978). *K. aberrans* трапляється на 7 рослинах (35%), а *T. cotoneastrita* *A. andersoni* – на 5 (25%). *T. aceri* та *T. tiliarum* – на 4 рослинах (20%). На одному виді рослин (5%) трапляється *A. rhenana* та *N. reductus*. На рис.2 наведено частку заселення хижими кліщами-фітосеїдами на території досліджень.

Важливою характеристикою комплексу кліщів-фітосеїд у рослинних угрупованнях м. Виноградів є статус кожного виду. У результаті досліджень встановлено, що два види мають статус домінантів. Так, найвищий індекс домінування мають *Eu. finlandicus* ( $D_i=16,8\%$ ) та *A. rhenana* ( $D_i=13,6\%$ ). Статус субдомінінта характерний для *K. aberrans* ( $D_i = 2\%$ ) та *A. andersoni* ( $D_i=1,89\%$ ). Для *T.cotoneastri* ( $D_i=13,6\%$ ) та *T. tiliarum* ( $D_i=13,6\%$ ) властивий

статус домінанта першого порядку. Два інші види мали індекс домінування менше 0,1%, що дозволило надати їм статус другорядних членів комплексу: *T. aceri* ( $D_i=0,09\%$ ) та *N. reductus* ( $D_i=0,08\%$ ).

Нами досліджено біотопічну приуроченість кліщів-фітосеїд на території досліджень. Отримані результати дозволяють зробити оцінку ступеня переваги місця перебування кліщів (Грабовська, Колодачка, 2014). Виявлено, що два види мають тісну приуроченість лише до певного виду рослин. Такі види належать до стенооекних. Так, *N. reductus* приурочений до кропиви дводомної, а *T. aceri* – до клена гостролистого ( $F=1$ ).

Встановлено, що 6 хижих кліщів фітосеїд заселяли два і більше види рослин, і належать до групи евритопних. Так, *A. andersoni* Chart, 1975 виявив приуроченість до шипшини собачої ( $F=0,78$ ), смородини чорної ( $F=0,44$ ), глухої кропиви білої ( $F=0,61$ ), робінії звичайної ( $F=0,44$ ). В досліджених рослинних асоціаціях м. Виноградів стало домінує *Eu. finlandicus*, якому властивий найвищий індекс трапляння та частка заселення рослин. Вид виявив приуроченість до на клена гостролистого ( $F=0,40$ ), яблуні ( $F=0,012$ ), горіха грецького ( $F=0,31$ ), абрикосу звичайного ( $F=0,23$ ), вишні звичайної ( $F=0,44$ ), сливи звичайної ( $F=0,31$ ), черешні ( $F=0,44$ ), чорної смородини ( $F=0,07$ ), кропиви дводомної ( $F=0,31$ ), хмеля звичайного ( $F=0,44$ ), живокоста лікарського ( $F=0,23$ ), каштана кінського ( $F=0,12$ ), липи серцелистої ( $F=0,07$ ), цикорія дикого ( $F=0,07$ ).



**Рис. 2. Частка заселеності кліщами-фітосеїдами рослин в м. Виноградів**

Примітка: 1 – *Eu. finlandicus* 2 – *A. rhenana*; 3 – *K. aberrans* ; 4 – *A. andersoni*; 5 – *T. cotoneastri*; 6 – *T. tiliarum* 7 – *T. aceri*; 8 – *N. reductus*;

**Fig. 2. Part of plants populated with fitoseidmites in Vynogradiv**

Note: in Fig. 1 – *Eu. finlandicus* 2 – *A. rhenana*; 3 – *K. aberrans* ; 4 – *A. andersoni*; 5 – *T. cotoneastri*; 6 – *T. tiliarum* 7 – *T. aceri*; 8 – *N. reductus*;

Однак для деяких видів *E.finlandicus* проявляє негативну біото пічну приуроченість: берези повислої ( $F=-0,24$ ) та шовковиці чорної ( $F=-0,07$ ).

*T.tiliarum* проявив приуроченість до шовковиці чорної ( $F=0,83$ ), берези повислої ( $F=0,44$ ), липи серцелистої ( $F=0,64$ ), цикорію ( $F=0,07$ ),

У досліджуваних рослинних асоціаціях *K.aberrans* приурочений до кропиви дводомної ( $F=0,95$ ), хмеля звичайного ( $F=0,44$ ), груші звичайної ( $F=0,06$ ), ліщини звичайної ( $F=0,67$ ), граба звичайного ( $F=0,44$ ), липи серцелистої ( $F=0,44$ ), живокосту лікарського ( $F=0,23$ ),

*T.cotoneastri* виявляє приуроченість до каштану кінського ( $F=0,44$ ), шипшини собачої ( $F=0,07$ ), клену гостролистого ( $F=0,65$ ), кропиви глухої білої ( $F=0,13$ ). Проте до горіха грецького вид проявив негативну біотопічну приуроченість ( $F=-0,21$ ).

*A. (s. str.) rhenana* приурочений до абрикосу звичайного ( $F=0,36$ ), шипшини собачої ( $F=0,44$ ), вишні звичайної ( $F=0,96$ ).

**Висновки.** У результаті дослідження рослинних асоціацій у м. Виноградів, нами виявлено 8 видів 7 родів хижих кліщів з родини *Phytoseiidae*. Домінантними видами є *Eu.finlandicus* та *K. aberrans*. Субдомінантами першого порядку виявилися *A.rhenana* та *A. rhenana*. Субдомінантами є *K. aberrans* та *A. andersoni*. Домінантами першого порядку є *T. cotoneastrita* *T. tiliarum*, а домінантами другого порядку *T. acerita* *N. reductus*.

### Список літератури:

1. Акимов И. А. Видовой состав и экологические особенности клещей надсемейства Tetranychoida (Acariformes, Trombidiformes) и семейства Phytoseiidae (Parasitiformes, Gamasina), обитающих на растениях ботанических садов Киева (Украина) / И. А. Акимов, Л. А. Колодочка, О. В. Жовнерчук и др. // Vestnikzoologii. – 2007. - № 41 (6). – С. 521-534.
2. Грабовська С. Л. Видова різноманітність кліщів-фітосейд (*Parasitiformes, Phytoseiidae*) у рослинних насадженнях міста Василькова / С. Л. Грабовська, Колодочка Л. О // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 24.4. – С. 184-190.
3. Колодочка Л. А. Видовое разнообразие и распределение растений обитающих клещей-фитосейд (*Parasitiformes, Phytoseiidae*) Каневского заповедника / Л. А. Колодочка, И. Д. Омери // Vestnikzoologii. – 2007. - № 41 (1). – С. 35-46.
4. Колодочка Л. О. Кліщі-фітосейди (*Parasitiformes, Phytoseiidae*) – мешканці рослин Східних Карпат / Л. О. Колодочка // Vestnikzoologii. – 2007. - № 41 (1). – С. 35-46.

5. Колодочка Л. А. Руководство по определению растениеобитающих клещей-фитосейд / Л. А. Колодочка. – К.: Наук. Думка, 1978. – 80 с.
6. Колодочка Л. А. Хищные клещи семейства Phytoseiidae (Acariformes, Parasitiformes) парковых сообществ Центральной Лесостепи Украины // Vestnikzoologii. – 2006. - № 40 (5). – С. 463-467.
7. Кузнецов Н. Н. Хищные клещи Прибалтики / Н. Н. Кузнецов, В. М. Петров. – Рига: Зинатне, 1984. – 144 с.
8. Омери И. Д. Доминирующий вид *Euseius finlandicus* Oudemans, 1915. (*Parasitiformes: Phytoseiidae*) акарокомплексов семейства *Phytoseiidae* в садово-парковых фитоценозах Лесостепи Украины / И. Д. Омери // Известия Харьковского энтомологического общества. – 2013. – Том XXI, выпуск 1. – С. 61-66.
9. Омери І. Д. Кліщі родини *Phytoseiidae* (*Parasitiformes, Mesostigmata*), які мешкають на рослинах дендропарків та ботанічних садів лісостепу України / Ірина Дмитрівна Омери : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук: спеціальність 03.00.08. – зоологія. – кiev, 2008. – 21 с.
10. Омери И. Д. Современное состояние изученности растениеобитающих хищных клещей-фитосейд (*Parasitiformes: Phytoseiidae*) / И. Д. Омери // Известия Харьковского энтомологического общества. – 2013. – Том XXI. – Вып. 2. – С. 57-61.
11. Песенко Ю. А. Принципы и методы количественного анализа в фаунистических исследованиях / Ю. А. Песенко. – М.: Наука, 1982. – 287 с.
12. Шитиков В. К. Количественная гидроэкология: методы системной идентификации / В. К. Шитиков, Г. С. Розенберг, Т. Д. Зинченко. – Тольятти: ИЭВБ РАН, 2003. – 463 с.

### References:

1. Akimov I.A. Species Composition and ecological peculiarities of mites of the superfamily Tetranychoida (*Acariformes, Trombidiformes*) and family *Phytoseiidae* (*Parasitiformes, Gamasina*), inhabiting plants in botanical gardens of Kiev (Ukraine) / Akimov I.A., Kolodochka L.A., Zhovnerchuk O.V., Omeri I.D., Samojlova T.P. // Vestnik zoologii. – 2007. – 41 (6). – p. 521-534.
2. Grabovskaya S.L. The Species Diversity of mites Phytoseiid (*Parasitiformes, Phytoseiidae*) in the plantation of Vasykiv Town / Grabovskaya S.L., Kolodochka L.O. // Naukoviy visnik NLTUU kraini. – 2014. – 24.4. – p. 184-190 (in Ukrainian).
3. Kolodochka L.A. Diversity and distribution of plant living mites-phytoseiid ] (*Parasitiformes, Phytoseiidae*) of the Kanevreserve / Kolodochka L.A., Omeri I.D. // Vestnikzoologii. – 2007. – 41 (1). – 35-46.
4. Kolodochka L. O. Klishci-fitoseidy (*Parasitiformes, Phytoseiidae*) – meshkanci Roslyn Shidnykh Karpat [Phytoseiidmite (*Parasitiformes, Phytoseiidae*) – plant residents of the Eastern Carpathians]. / L.O.

- Kolodochka // Materialy mizhnar. Konf. «Fauna Skhidnykh Karpat: suchasnyj stani okhorona»(Uzhhorod, 13-16 veres. 1993 r.). – Uzhhorod, 1993. – p. 197-199.
5. Kolodochka L.A. Manual definition of plant living phytoseiid mites. Nauk. Dumka, 1978. – p. 80.
  6. Kolodochka L.A. Predatory mites of the family *Phytoseiidae* (*Acari*, *Parasitiformes*) in the park plant communities of the Central Wood-and-Steppe of Ukraine J. / Kolodochka L.A., Omeri I.D. // Vestnik zoologii. – 2006. – 40 (5). – p. 463-467.
  7. Kuznetsov N.N. Predatory mites of the Baltic States (*Parasitiformes*: *Phytoseiidae*, *Acariformes*: *Prostigmata*) / Kuznetsov N.N., Petrov V.M. – Riha, 1984. – p. 144.
  8. Omeri I. D. The dominant species *Euseius finlandicus* Oudemans, 1915. (*Parasitiformes*: *Phytoseiidae*) of acaracomplexes of the family *Phytoseiidae* in garden's and park's phytocenoses in Forest-Steppe of Ukraine/ Omeri I.D // Izvestiya Harkovskoho entomolohicheskoho obschestva. – 2013. – 21 (1). – p. 61-66.
  9. Omeri I.D. Plant-inhabiting phytoseiid mites (*Parasitiformes*, *mesostigmata*) in dendrological parks and botanical gardens of the Wood-and-Steppe of Ukraine/ Irina Dmitrivna Omeri: Thesis for a degree of Candidate of biological sciences (Ph.D. (Biology)) by speciality 03.00.08. – zoology. – Kiev, 2008. – p. 21.
  10. Omeri I.D. Current status of knowledge of plant-inhabiting predatory phytoseiid mites (*Parasitiformes*: *Phytoseiidae*) / Omeri I.D. // Izvestiya Harkovskoho entomolohicheskoho obschestva. – 2013. – 21 (2). – p. 57-61.
  11. Pesenko Yu.A. Principles and methods of quantitative analysis in faunal researches / Pesenko Yu.A. – M.: Nauka, 1982. – p. 287.
  12. Shitikov V.K., Rozenbeh H.S., Zinchenko T.D.. Kolichestvennaya hidroekolohiya: metody sistemnoy identifikacii [Quantitative hydrobiology: methods of system identification] / Shitikov V.K., Rozenbeh H.S., Zinchenko T.D. – Tolyati: IEVBRAN, 2003. – p. 463.

## SPECIES DIVERSITY AND ECOLOGICAL FEATURES OF PHYTOSEID MITES (PARASITIFORMES, PHYTOSEIIDAE) IN PLANT ASSOCIATIONS OF VYNOGRADIV (TRANSCARPATHIAN REGION)

**K. V. Shtymak**

*The article represents the researches results of the species composition of fitoseiidmites in plant associations in Vynogradiv (Transcarpathian region). There searched species of mites were collected during spring-summer 2015. Samples were taken from trees, shrubs and herbaceous plants in the city park along the road, the abandoned gardens. During the researches the occurrence species index (Is), the domination index (Di), as well as affinity to species were defined. 51 samples were collected on the researched territory, 44 from which contained phytoceiidmites. In total 20 species of plants were researched. As the result of researches the species composition and peculiarities of distribution of fitoseiid mites in plant associations in Vynogradiv were defined. There are 8 species of 7 families of mites detected on the researched territory: *Typhloctonus aceri* Collyer, 1957, *Amblyseius andersoni* Chart, 1975, *Euseius finlandicus* Oudemans, 1915, *Typhloctonus tiliarum* Oudemans, 1930, *Kampimodromus aberrans* Oudemans, 1930, *Typhlodromus cotoneastri* Wainsrein, 1961, *Amblydromella* (s. str.) *rhenana* Oudemans, 1905, *Neoseiulus reductus* Wainstein, 1962. It is found that *E. finlandicus* and *A. rhenana* have the the highest occurrence index in plant associations in Vynogradiv. *T. aceri* and *N. reductus* have the lowest rate index of occurrence. According to the mite occurrence index in Vynogradiv the species are divided on those which exceed the level of 10% (*E. finlandicus*, *A. rhenana*, *K. aberrans*, *A. andersoni*) and species with occurrence between 1% and 10% (*T. cotoneastri*, *T. tiliarum*, *T. aceri* and *N. Reductus*). It was detected that *E. finlandicus* (16 species) inhabited the highest quantity of speies. *A. rhenana* and *N. reductus* occurred on one plant species. The results of researches showed that two species had the status of dominants: *E. finlandicus* and *A. rhenana*. *K. aberrans* and *A. andersoni* have subdominant status. *T. cotoneastri* and *T. tiliaru* have the status of first-order dominants. *T. aceri* and *N. Reductus* are the secondary members of the complex. Established biotastove affinity types in the territory of studies.*

*Keywords: Parasitiformes, Phytoseiidae, fitoseiidmites, Vynogradiv, Transcarpathian region, Ukraine.*

*Одержано редколегією 12.08.2015*